

“De la mosqueta dels plataners a la independència nacional”

La CUP rendeix comptes de la feina duta a terme al capdavant dels Ajuntaments

Els resultats obtinguts en les eleccions municipals celebrades el passat 22 de maig van permetre que la Candidatura d'Unitat Popular dugués a la pràctica moltes de les propostes contingudes en el programa electoral. Aquesta possibilitat passava per assumir el govern d'algunes localitats, condicionant-ho, on calgués, a la negociació amb d'altres forces polítiques. **A Viladamat (l'Alt Empordà) la CUP obtingué majoria absoluta, amb la qual cosa l'assumpció de l'alcaldia comportava l'aplicació del programa al qual l'assemblea local de CUP s'havia compromès. A Arenys de Munt (el Maresme), a Navàs (el Bages) i a Celrà (el Gironès), la CUP va arribar a acords que han portat els nostres candidats fins a l'alcaldia.** A Arenys de Munt, on la CUP va guanyar les eleccions, s'ha arribat a un pacte de govern amb CiU. A Navàs el pacte de govern ha estat amb ERC i a Celrà, amb ICelra-AM.

En qualsevol d'aquests casos, i com també han fet la majoria d'assemblees locals de la CUP d'arreu del país, les principals decisions sobre el paper de la formació durant la propera legislatura s'havien pres a través d'assemblees obertes a tothom que hi volgués participar. La validació d'aquestes propostes és, de fet, l'aplicació real dels compromisos continguts en els acords que s'han signat, i, fins i tot, la possibilitat de dur a terme propostes contingudes als programes municipals de la CUP des de fora del govern. **L'objectiu d'aquest document és el d'exposar, de la forma més sintètica i clara possible, les tasques de govern endegades pels quatre governs municipals presidits per la CUP.** Aquest exercici de transparència i validació democràtica, ha de servir per rendir comptes de la nostra tasca de govern davant de la ciutadania, també més enllà dels propis municipis on actualment tenim presència.

Quan passen poques setmanes de la data simbòlica dels 100 dies de govern, la valoració de la tasca dels Ajuntaments presidits per la CUP és satisfactòria. Hem començat a treballar en una situació difícil, amb consistoris ofegats pels deutes i amb una percepció molt negativa de la política per part de la ciutadania. A més, en els quatre pobles on hem començat a governar hi ha establertes rutines que són habituals en aquest país des de fa masses anys; el clientelisme, l'amiguisme i el tràfic d'influències i els tractes orals que no queden registrats enlloc.

Malgrat aquest escenari, estem aportant transparència, acomplint els compromisos i demostrant que una altra forma de fer política - des del mateix poble i amb la mirada posada en revolucionar les estructures - és possible. El nostre objectiu, en els municipis, és la conformació de comunitats més justes, més crítiques i més lliures, que ajudin a construir contrapoder per avançar vers un nou marc de llibertat i justícia social per al conjunt dels Països Catalans.

Els sous dels regidors i de l'alcalde

Tal i com ja féu públic la CUP aquest estiu, els quatre grups municipals de la CUP que lideren els Ajuntaments han reduït despeses pel que fa als sous d'alcaldes i regidors. Els càrrecs electes de la CUP no són escollits per viure de la política, sinó per dur a terme un programa de transformació política; i per això no necessiten percebre les quantitats escandaloses que els membres de tots els partits -sense excepció – han ingressat fins avui. Pensem que els regidors poden ser retribuïts, però sempre d'acord amb els sous i els convenis de la majoria dels i les treballadores d'aquest país.

El cas de Viladamat és il·lustratiu. Si fins el 22 de maig l'antic alcalde cobrava un sou íntegre per dedicació exclusiva, ara els quatre regidors de l'equip de govern (incloent-hi l'alcaldessa, la Irene Palol) han passat a rebre 90€ mensuals. Per la seva banda, Josep Manel Ximenis, que dirigeix l'Ajuntament d'Arenys de Munt, percep 1.188 € mensuals, és a dir, un 75% menys del sou de l'antic cap del consistori (cobrant a partir de les tasques en les quals ha participat: comissions, juntes, plens...). Els cinc regidors de l'equip de govern (tres dels quals són de la CUP) reben un sou de 500 €. Cap d'ells

tenen dedicació exclusiva ni parcial. Jaume Casals, el nou alcalde de Navàs, cobra un 51% menys que el seu predecessor en el càrrec. Professor de secundària, Casals ha demanat una excedència per dedicar-se a l'alcaldia, tasca per la qual percep 1.760€. L'alcalde de Celrà, Dani Cornellà, també ha demanat excedència per a la dedicació exclusiva, i ingressa 1.660€ mensuals (un 17,50% menys que l'anterior alcalde), mentre que la resta de regidors de l'equip de govern veuen reduït un 10% el seu sou. En aquesta darrera localitat es va eliminar la figura del càrrec de confiança (que en l'anterior govern duia a terme tasques polítiques sense haver estat escollit democràticament i tasques tècniques sense haver superat un concurs previ) i en total es van reduir els salaris dels càrrecs municipals fins a 19.000€ (15%). Les quatre assemblees locals de la CUP que dirigeixen els governs municipals, a més, s'han compromès a aplicar l'austeritat en l'ús de la telefonia i de les dietes i han garantit que cap càrrec electe rebrà retribucions addicionals d'altres institucions, com ara dels consells comarcals.

L'organització de l'Ajuntament i la participació en la presa de decisions

Els Ajuntaments de la CUP han començat a modificar l'estructura per aproximar-se, cada cop més, al treball en equip. L'objectiu és fer funcionar els consistoris i els regidors de forma més integrada, eficient, democràtica i transparent. A Navàs, s'està estudiant la necessària reubicació física i de l'equip humà i d'algunes àrees de l'Ajuntament. **A Viladamat, s'ha assumit amb molta seriositat el treball en equip i el repartiment de les diferents àrees de treball, on es treballa de forma assembleària.** Semblantment, a Celrà, el nou Ajuntament (d'acord amb el pacte de govern), ha creat comissions de treball per a les diferents àrees del cartipàs, amb participació de membres de tots dos partits de govern i persones externes, amb la voluntat de superar "la rígida estructura institucional i dissenyar en equip la política municipal". En aquesta línia, s'ha organitzat una taula oberta de cooperació per decidir conjuntament amb la ciutadania i les entitats quins projectes cal dotar econòmicament. A Arenys de Munt, en darrer terme, s'han redistribuït les regidories, aplicant una reducció de 24 a 7.

Pel que fa als plens municipals, a Navàs el govern ha canviat el dia de la seva celebració (de dilluns a dijous), per oferir, d'aquesta manera, un dia més a l'oposició per a preparar-se'ls. A més a més, ara els plens ja són oberts a la participació de la ciutadania en el torn de precs i preguntes. A Viladamat els quatre membres de l'equip de govern han decidit donar els 50€ que els hi corresponien per assistència, a les entitats del poble. A Arenys de Munt s'ha decidit aplicar la mateixa modificació. **A Celrà, el nou equip de govern ha pres la determinació de facilitar a l'oposició la documentació sobre els plens amb la màxima antelació possible i l'accés a la informació necessària sempre que ho requereixin, així com permetre a tots els grups expressar-se lliurement als plens. L'equip de govern no vetarà cap moció que es presenti. Totes aquestes són, de fet, pràctiques inverses a les habituals de les darreres legislatures al poble.**

Pel que fa a la informació i transparència, destaquen les mesures dutes a terme per l'Ajuntament d'Arenys de Munt, que ha operat canvis en la pàgina web (facilitant la informació sobre els plens), ha estrenat perfil a les xarxes socials i un nou servei de comunicacions electròniques ofert des del mateix Ajuntament. Tot plegat són mesures aplicades per a millorar la claredat, la transparència i la informació general que es lliura a la ciutadania. Darrerament, a més, l'Ajuntament ha exposat públicament la situació del deute local. També s'exposa mensualment les despeses de personal, així com les despeses que generen els regidors a càrrec del municipi (i, ahora, les despeses de telefonia mòbil i dietes de l'alcalde i regidors). Així mateix, es publiquen les dades d'atur de la població i les mesures que es duen a terme per tal de reduir-lo. Finalment, també s'han publicat les actuacions que es realitzen per tal de mantenir els solars del municipi nets. A Celrà, des de l'Àrea de Comunicació s'està treballant en la redacció d'un pla d'acció de millora dels sistemes informatius de l'Ajuntament, així com en la potenciació del web i del butlletí municipal i en la revitalització de la ràdio local. A Navàs s'està redissenyant i reestructurant la revista municipal. En aquest mateix sentit, a Viladamat s'ha endegat l'edició periòdica d'un butlletí d'informació municipal on s'expliquen les actuacions que es duen a terme des de l'Ajuntament així com les novetats del municipi, amb la voluntat "d'apropar la gestió de l'Ajuntament al poble". A més, cada any

s'hi publicaran els comptes municipals de forma "clara i entenedora". A Navàs s'està duent a terme la renovació de la imatge corporativa de l'Ajuntament. Després d'un procés molt participat, amb la consulta permanent a dissenyadors, rotulistes i impressors del poble, finalment serà votada en el ple municipal de mitjans novembre.

El foment de la participació ciutadana és un dels compromisos més explícits de la CUP. **A Celrà, en aquest sentit, el govern qualifica la participació com "un dels eixos clau" del seu projecte. Aquí, l'Ajuntament ha organitzat per primera vegada dues sessions obertes a tota la ciutadania en diferents barris del municipi a fi de facilitar el coneixement de l'estat de comptes municipal i encarar l'elaboració del pressupost de l'Ajuntament per al 2012. A les sessions s'hi va fer una explicació general de la situació actual del pressupost, amb les retallades de subvencions sofertes en aquests darrers mesos i la davallada d'ingressos procedents de l'impost de construccions, i es van aclarir els dubtes de les persones assistents, que en total van superar el centenar. De cara a l'any vinent es preveu elaborar els pressupostos a través d'un procés participatiu. L'Ajuntament també ha engegat el Consell Municipal de Joventut, un organisme de participació democràtica dels i de les joves de Celrà i de les seves entitats juvenils, amb la voluntat d'aconseguir la participació del jovent en tots els àmbits de la vida política, econòmica, cultural, esportiva, educativa i social del municipi. Paral·lelament s'està treballant per posar en marxa el Consell Municipal de Cultura amb les persones i entitats que treballen en aquest àmbit al poble. També s'han posat totes les facilitats perquè qualsevol ciutadà o ciutadana pugui entrevistar-se sense entrebancs amb l'alcalde o els regidors i regidores. Com a iniciativa interessant, cal remarcar les brigades ciutadanes que s'han començat a organitzar per mantenir i conservar espais públics o patrimoni. Finalment, la Comissió de Participació està treballant per dotar el consistori d'un Reglament orgànic municipal on es prevegin fórmules perquè els celranencs i celranenques puguin fer preguntes i aportacions en els plens.** Amb aquest mateix esperit treballen des de Navàs, on, segons Joan Fernández, regidor de l'equip de govern, "les coses que fem a l'Ajuntament sempre les intentem consensuar amb les persones, entitats o empreses locals

vinculades a cada tema. El nostre objectiu és que se'n sentin partícips". També a nivell de participació, a Viladamat s'ha dut a terme la redacció, conjuntament amb les entitats de la població, d'una normativa d'ús d'espais i béns municipals (on s'hi fa una explicació d'horaris d'espais, taxes d'ús, bonificacions per el veïns i veïnes del poble, condicions a complir per els sol·licitants... Tot, amb l'objectiu de tenir regularitzat i controlat qui i com fa ús d'aquests espais). S'ha prestat atenció i diàleg amb els veïns i entitats per solucionar problemàtiques (fruit del qual, s'ha instal·lar un aparcament més per a bicicletes al costat de l'escola, s'ha reobert un espai per a joves autogestionat, s'han clavat uns cartells al camp de futbol amb unes normes d'ús, s'ha augmentat el nombre de contenidors durant l'estiu...). **A Arenys de Munt, per la seva banda, s'ha dut a terme un procés participatiu revolucionari per discutir les Ordenances Fiscals. A principis del mes de setembre es va fer la presentació pública d'aquest procés participatiu, juntament amb l'exposició de la situació actual del deute de l'Ajuntament. S'obria així el període de presentació de propostes per a la creació, eliminació o modificació d'impostos, taxes municipals i preus públics, que va durar fins el 20 de setembre. El 23 de setembre es va fer un altre acte públic en el que es van exposar totes les propostes presentades i, a continuació, van ser presentades als serveis tècnics i jurídics de l'Ajuntament per tal que en fessin una valoració. Finalment el passat divendres 28 d'octubre es va fer la presentació pública d'aquests informes i, després de les corresponents explicacions i debats, es van anar votant totes les propostes fins aconseguir la validació per part dels participants de les ordenances fiscals per l'any 2012. Finalment, aquestes ordenances seran votades en el proper ple municipal. En aquests moments, un procés similar està en marxa per discutir els Pressuposts Municipals del 2012.**

La gestió econòmica, fiscal i urbanística

La CUP aposta per reestructurar les taxes i impostos municipals tendint a la màxima progressivitat, reduint les càrregues a aquells que menys tenen i augmentant-les als més rics. Tal i com hem vist, la CUP defensa l'elaboració d'uns pressupostos participatius que obliguin els Ajuntaments a decidir les

grans partides pressupostàries en funció dels interessos de la majoria. Així mateix, la formació promou un urbanisme de creixement lent, respectuós amb l'entorn i amb la trama tradicional dels nostres pobles i ciutats.

Pel que fa als pressupostos municipals, a Viladamat, per exemple, s'han adaptat a la realitat econòmica i en conseqüència es deixaran de fer obres prescindibles i s'optimitzaran recursos i espais municipals, sense que això impliqui cap tipus de retallada social. Ben al contrari, anuncien; enlloc de retallar s'ha creat, per exemple, un ajut per als i les joves del poble que vulguin apuntar-se a cursos formatius (se'ls subvenciona un 30% del cost total).

La situació econòmica de crisi i les retallades als municipis afecten de ple els consistoris. Durant aquests mesos, l'Ajuntament de Celrà ha hagut de dur a terme una tasca reivindicativa pels diferents greuges que pateix el municipi, com ara l'elevadíssim deute que l'Agència Catalana de l'Aigua té contret amb la vila o els 250.000 euros que els reclama l'Estat en concepte de la participació en els tributs dels anys 2009 i 2008. Conceptes, aquests, que són qualificats per l'alcalde com "autèntiques sagnies econòmiques per part de les altres administracions". També s'ha renegociat algun contracte amb empreses externes, s'està racionalitzant la despesa i s'han fet públiques totes les subvencions que s'atorguen. **A Arenys de Munt, per la seva banda, van haver d'aplicar modificacions en les àrees de recollida selectiva per reduir costos. Després de tot, la gestió econòmica durant aquests pocs mesos, al poble, ha estat satisfactòria, ja que a l'agost es podia anunciar la reducció del termini de pagament de factures, per part de l'Ajuntament, a 60 dies. El consistori ha començat a resoldre la greu qüestió d'endeutament a creditors i proveïdors, que s'apropava al 20% del pressupost municipal i que s'havia heretat d'anteriors mandats. Per resoldre aquestes dues qüestions, cabdals per no perjudicar als petits empresaris i als autònoms del municipi, s'han introduït importants canvis organitzatius en tota l'àrea d'intervenció de l'ajuntament. També es va haver de resoldre el problema d'haver heretat un pressupost prorrogat, plantejant i aprovant el pressupost pel 2011 en menys de dos mesos després del canvi de govern.**

Pel que fa als impostos municipals, a Navàs, l'Ajuntament apujarà un 8% l'IBI. A Viladamat, per la seva banda, s'han apujat un 50% de l'IPC els impostos directes que controla l'ajuntament (impost de vehicles, escombraries i taxes municipals diverses). Així mateix, s'ha fet saber el cobrament de la taxa de l'1,5% a grans empreses que ocupen espais públics, ja sigui de forma aèria o soterrada (cablejat elèctric, telefonia...).

Encara a Viladamat, i en referència a les ordenances fiscals, se n'han creat de noves per a desbrossar parcel·les a particulars que no ho facin pel seu compte. **Per contra, s'ha ordenat la bonificació del 50% de l'impost de permís d'obres per a joves menors de 35 anys que vulguin construir o rehabilitar un habitatge de primera vivenda a Viladamat.** A Arenys de Munt, per la seva banda, han volgut incentivar l'activitat econòmica tot millorant i simplificant els tràmits requerits per a l'obertura de negocis i d'activitats al poble.

Els treballadors de l'Ajuntament també són objecte d'atenció prioritària per part dels governs de la CUP. A Viladamat s'han regularitzat els contractes dels treballadors municipals i s'ha anunciat el compromís de treure a concurs públic qualsevol lloc de treball ofert per l'Ajuntament. A Arenys de Munt, al mes de juliol, es va fer una contractació laboral de 12 persones del poble que es trobaven a l'atur.

Pel que fa a l'urbanisme, a Navàs, l'equip de govern està modificant el POUM, que tot i que encara no està aprovat ha pogut ser reconduït respecte als projectes de l'antic equip de govern. **A Viladamat, s'està en procés de modificar el pla urbanístic amb l'objectiu de fundar una cooperativa d'habitatge tutelada per l'Ajuntament, crear parcel·les més petites i assequibles o fer una reparcel·lació més coherent i justa.** Abans de tirar endavant, l'Ajuntament vol arribar a consens amb els veïns. Per altra banda, també s'han celebrat reunions amb el tècnic municipal d'urbanisme i els veïns afectats pels diferents plans per tal de trobar sortides consensuades a les diferents problemàtiques.

Els serveis

Tal i com hem vist, malgrat la crisi els Ajuntaments governats per la CUP no han volgut retallar els serveis oferts des dels municipis. Bo i sabent que es tracta, encara, de consistoris modestos, amb recursos molt limitats, els Ajuntaments lluiten per mantenir la vitalitat i la qualitat de vida als respectius pobles. Ho fan, entre d'altres mesures, amb la municipalització dels serveis i fomentant l'ús de les infraestructures per part de la ciutadania. La complicitat i el treball en comú amb les entitats locals, que són una important font de dinamisme, és una de les altres prioritats de la CUP.

L'Ajuntament de Celrà, per exemple, opta d'una manera clara per recuperar la gestió dels serveis municipals, després de comprovar que la tendència actual d'externalitzar-los sovint resulta més costosa per al municipi i tendeix a precaritzar les condicions laborals dels treballadors i les treballadores. És per això que s'ha municipalitzat el servei de neteja dels equipaments municipals.

En canvi, pel que fa als serveis socials, el govern de Celrà ha renegociat la delegació dels serveis socials al Consorci de Benestar Social del Consell Comarcal, vist que l'assumpció del servei per part de l'anterior govern acabava implicant un cost encara superior per al poble i la pèrdua de la xarxa que els dóna cobertura i supervisió. Amb el retorn de la gestió al Consorci es garanteix una atenció adequada a les persones i famílies beneficiàries dels serveis, però l'equip de govern continuarà negociant les condicions econòmiques de la prestació. Encara pel que fa a l'àmbit dels serveis i amb el consens de les AMPA de les escoles bressol, s'ha creat el Servei Bon Dia, perquè les famílies que necessitin conciliar la vida laboral i familiar tinguin l'opció de deixar-hi la mainada abans de l'horari establert.

A Viladamat, per la seva banda, el govern ha augment les activitats socials, sobretot els cursos de diferents tipologies (gimnàstica per a majors de 60 anys, un servei local d'orientació familiar per a famílies amb nens de fins a 18 anys, cursos de cuina...). La celebració de fires i de festes majors que cohesionin el poble són també importants per a la CUP. Així, mentre a Viladamat s'ha organitzat una nova fira gastronòmica, a Navàs s'ha donat empenta a la Festa Major local, que aquest any ha gaudit de més activitats i de més participació.

Pel que fa al treball i suport amb les entitats, a Viladamat s'ha parat atenció en ajudar en el terreny econòmic i logístic a les diferents associacions del poble. Recentment s'ha creat un club de lectura i un grup excursionista, i l'Ajuntament ha volgut esperonar les seves activitats.

Per altra banda, també a Viladamat, s'ha dinamitzat un espai municipal important, la biblioteca, amb la compra d'una partida de llibres nous, l'ampliació d'horaris i la tramitació d'un acord que possibiliti la cessió de llibres de la biblioteca de Figueres, la capital de la comarca.

En l'àmbit cultural, a Celrà s'ha obtingut una ajuda per al programa Tallers per a la Festa, una iniciativa per ajudar les entitats culturals i socials del municipi a crear una nova activitat en forma d'espectacle de carrer i afavorir, així, el treball col·laboratiu, la integració de tots els col·lectius i edats i la divulgació del patrimoni del poble. **A Navàs s'està començant a redactar el pla turístic, ja que encara no se n'havia fet cap. Navàs és un dels municipis més extensos del Principat i el seu terme municipal compta amb una gran quantitat de patrimoni, tan natural com cultural. L'Ajuntament, ara, vol posar-lo en valor. A més, vol explicar la pròpia vila de Navàs - que té una existència històrica breu, del segle XIX - des del punt de vista de les relacions sociolaborals durant la industrialització. En aquest mateix poble s'ha dut a terme l'homenatge al mestre Juan Teruel, de la Segona República. Es tracta del primer reconeixement oficial de l'Ajuntament a un persona que no fou del bàndol feixista. Aquest gest ha estat agraït per molts veïns i veïnes.**

Ajuntaments per la construcció d'un país lliure en un món just

La CUP, com és sabut, dóna impuls als organismes de sobirania, com ara l'assemblea de regidors i regidores dels Països Catalans. També impulsa i dóna suport -des dels plens municipals i des de molts altres àmbits - a aquelles iniciatives i mobilitzacions que promoguin la consecució del dret a l'autodeterminació.

Arenys de Munt és un dels referents contemporanis en el procés d'independència del poble català. Fou a iniciativa de la CUP que s'hi celebrà el primer referèndum per la independència, i el poble ha estat capdavanter en

iniciatives en defensa del dret a l'autodeterminació dels Països Catalans. Des que la CUP accedí a l'alcaldia, el poble s'ha convertit en el primer participant en l'Associació de Municipis per la Independència. Així mateix, ha activat una campanya pròpia de Voluntariat per la Llengua. També ha estat el primer municipi a aprovar, mitjançant acord del Ple municipal, una declaració de suport al procés iniciat al País Basc per avançar cap a la seva lliure determinació per la via pacífica i democràtica.

En els quatre pobles governats per la CUP es va donar suport i es van aprovar les mocions de Som Escola a favor de la immersió lingüística i contra l'atac judicial a la llengua. També es van promoure les concentracions en defensa del model escolar d'una sola línia. Així mateix, s'ha dut a terme una política específica de retirada de la simbologia espanyola de totes les dependències municipals.

A Viladamat, i també a Arenys de Munt, l'Ajuntament estudia adherir-se a Somenergia per contractar l'energia que es consumeixi. Així mateix, a Viladamat es va procedir a reemplaçar les màquines de cafè dels espais municipals per màquines de cafè de comerç just.

El dia a dia

El dia a dia en la gestió d'un municipi és una feina més grisa, menys estratègica i que requereix solucionar els problemes i els conflictes que apareixen en qualsevol municipi. La voluntat de la CUP en aquests assumptes és, almenys, la de treballar amb capacitat de diàleg i transparència, deixant la mà estesa a la ciutadania perquè opini, interactui amb l'Ajuntament i faci valdre els seus interessos - els dels veïns i les veïnes - en la gestió col·lectiva. En un informe d'aquestes característiques no hi apareixeria mai, per exemple, el fet que l'Ajuntament d'Arenys de Munt hagi hagut de combatre, durant l'estiu, diverses plagues que afectaven el municipi (les vespes a la plaça de l'església i la mosqueta dels plataners). Ambdues problemàtiques han estat resoltes de forma ràpida i satisfactòria...